

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben:
 Vidéken:
 Egy hó.
 Negyedévre

Felolvasó szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kizárók és lapbiztosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

Háborus bonyodalmak.

Németek és franciák konfliktusa.

A marokkói tüzfészekben, ahol eddig a lángok csak lappangtak, veszedelmes erupció történt. A lángok kicsaptak és igen gyorsan elharapózhatnak, ha erélyes kezek a tüzvést nem lokalizálják. Az történt ugyanis, hogy Németország a Panther nevű hadihajót Agadirba, Marokkó kikötőjébe küldte és ez a tény természetesen az egész világon kinos feltűnést keltett. A német külügyi hivatal félhivatalosa, sőt báró Schoen párisi nagykövete is siettek kijelenteni, hogy ez az akció csak német kereskedők védelme szempontjából vált szükségessé, de a nagyhatalmak tisztában vannak azzal, hogy ez a magyarázat csak leplezés a tulajdonképeni ürügynek, amely nem más, minthogy Németország felhasználta az alkalmat, hogy Marokkó ügyeibe beavatkozhatassék.

A bonyodalmak.

A tegnapi nap folyamán még inkább kiélesedett a helyzet. Kitudódott, hogy Németország nem elégedett meg azzal, hogy Panther hadihajót Agadirba küldje, hanem egyúttal egy ötszáz főből álló csapatot is partra szállított, amelyet még hétezer katona fog követni. Ez a hír természetesen óriási riadalmat keltett a kontinensen, annál is inkább, mert a párisi külügyminiszteriumból kiszivárgó hírek szerint Franciaország provokációnak minősíti Németország lépését. A nagyhatalmak mindent elkövetnek, hogy a konfliktust, amennyiben még lehetséges, az európai béke érdekében elsimítsák. Bécsben egyelőre nyugodtan nézik a helyzetet, bár a monarchia külképviselete nem mulasztotta el az alkalmat, hogy a német kormánytól közbevesse magát, amit a többi nagyhatalmak is megtettek.

A helyzet a két amugy is ellenséges nagy hatalom között oly feszült, hogy nagyon is könnyen az európai békével fogunk ráfizetni a jöideig ártatlan természetűnek tartott marokkói bonyodalomra.

Páris, július 3. A Havas-ügynökség madridi távirata szerint hivatalosan jelentik, hogy Agadirban, a marokkói parton német csapatok szállottak ki. A külügyminiszter jelentése szerint a partra szállott német csapatok száma ötszáz ember.

Diplomaták tanácskozása.

Párisból táviratozzák: A német nagykövete és a külügyminiszter között tegnap folyt megbeszélés alkalmával utóbbi sok tapintattal vette tudomásul a nagykövete bejelentését, de természetesen nem titkolta el, hogy a közvélemény kinosan lesz meglepve. A miniszter sajnálkozásának adott kifejezést azért, hogy ezáltal a két hatalom által kívánt barátságos

megbeszélés meg van akadályozva. A tegnapi nap folyamán De Selves külügyminiszter az átutazóban ott időző Cambon nagykövetet fogadta, ki szintén meg volt lepve a német kormány előre nem látható elhatározásától. Caillaux miniszterelnök és De Selves külügyminiszter Fallières elnökkel is tanácskoztak. Caillaux miniszterelnök a belügyminiszteri-umban fogadta Cambon berlini nagykövetet, valamint Perez Caballero spanyol nagykövetet.

A hangulat Franciaországban.

Páris, július 3. A Temps szerint Németországnak az 1909. évi francia-német egyezmény alapján az Agadirban való normális állapot fenntartását, ha itt akadt volna megvédeni való, Franciaországnak kellett volna engednie. De Selves külügyminiszternek a teendő intézkedésekről beható érintkezést kell folytatnia. A legközelebbi teendő az 1909. évi szerződésnek megfelelően egy francia cirkálónak Agadirba való kiküldése. Egy másik intézkedés abban állana, hogy nyíltan kijelentik Spanyolországnak, hogy kötelezettségeit megszegte és Franciaországnak ezáltal visszaadta teljes szabadságát, hogy harmadik államokkal megegyezhessen.

A Journal des Debats ellenzi, hogy Franciaország hadihajót küldjön Agadirba. Ez csak egy újabb baklövészel szaporítaná az eddigieket. A mostani bonyodalmak a hazafiak tulbuzgóságának eredménye.

A Journal jelentése szerint a francia gyarmatpolitikai párt vezére, Étienne volt miniszter kijelentette, hogy az izgalmat csillapítani kell, mert korai volna nyugtalankodni. A Panther kiküldése mindenestre tagadhatatlan figyelmeztetés Németország részéről, amely Franciaország intervencióját Marokkóban nem helyteleníti, de végre egyszer már végleges tárgyalásokat akar folytatni a marokkói kérdésben. A francia kormány Berlinben mielőbb reklamációt fog átnyújtani.

Németország magyarázata.

Köln, július 2. A „Köln. Zeitung“ a következő berlini táviratot teszi közre: Mskép hangzó jelentésekkel szemben meg kell jegyezni, hogy legénység partraszállítása Agadirban egyelőre nincs tervbe véve és csak akkor képezne megfontolás tárgyát, ha ily intézkedés szükségessége a németek élet- és vagyonbiztonságának védelmére kitűnnék. Épp oly kevéssé van szándékolva az Agadir körüli vidék megszállása is. A német kormány lépése elővigyázati intézkedés, nem birtokbevitel. — Egy másik tévedés egy párisi jelentésben jelentkezik. A Figaro ugyanis megjegyzi, hogy Németország eljárása Agadirnál annál meglepőbb, hogy Páris és Berlin között tárgyalások vannak folyamatban megállapodás létesítése céljából. Biztosan véljük tudni, hogy ily tárgyalások eddig nem folytak.

Berlin, július 2. A Matin itteni tudósítója közli lapjában, hogy mielőtt Kiderlen-Waech-

ter külügyi államtitkár május 9-én Kissingenbe utazott, több német birodalmi képviselőnek azt mondta, hogy a német kormány három cirkálót fog küldeni Marokkóba, mert el van szánva, hogy siettesse a dolgok fejlődését és figyelmeztesse Franciaországot, hogy jó lesz össze nem téveszteni az enyém-tiédet.

Anglia fenyegetőzik.

London, július 3. Londonban a német előrenyomulás éppen olyan meglepetést keltett, mint Párisban, de itt nem úgy fogják föl Németország szándékait, mintha Dél-Marokkóban új politikát akarna inaugurálni. Nincsen egyéb célja a német külpolitikának, mint Agadirban köszönállomást berendezni és ezt az időpontot választotta, mert a francia belpolitikai helyzet bonyolult. Azonban Németország rosszul számít, mert nincs tekintettel Angliára amelynek rokonszenve ebben a konfliktusban Franciaországgé.

A legszámottevőbb lapok, amelyek a kormánnyal összeköttetésben vannak, megfenyegetik Németországot, hogy a brit flotta erejét kevésre becsüli, ha ilyen döntő lépésre tökéltelte el magát.

— A miniszterelnök a királynál. Bécsből táviratozzák: A lainzi Hermes-villában Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök vasárnap délelőtt tizenegy órakor kihallgatáson jelent meg a király előtt. Mint a legmegbízhatóbb helyről értesülünk. Ő felsége főképpen két dolog iránt érdeklődött a miniszterelnöknél. Az egyik a költségvetési vita volt, a melynek hosszúsága a király figyelmét is felkeltette. Khuen-Héderváry megmagyarázta, hogy a kultusztárca költségvetésénél sok olyan kényes kérdés merült fel, a mely fölkeltette a törvényhozás és az ország érdeklődését és a melyeket elmellőzni nem lehetett. A másik kérdés, a mely iránt a király érdeklődött, a katonai javaslatok sorsa volt. A miniszterelnök e tekintetben megnyugtató választ adott. Lainzi audienciája után Khuen Schönbrunnba hajtatott, ahol a Stöckl-palotában találkozott gróf Aehrenthal külügyminiszterrel, a kivel a külpolitikai viszonyokat és az ausztriai helyzetet beszélt meg. Khuen dejeunerre Aehrenthal vendége volt. Délután a Magyar Házban Khuen báró Gautsch osztrák miniszterelnökkel tárgyalt azokról a kérdésekről, amelyek a Bienert-kabinettről maradtak Gautsch kormányára. Ilyen függőben lévő kérdés: a bankjavaslat és a véderőreform, a melynek megállapodásait Gautsch, mint kijelentette, átveszi elődjétől. Khuen a délután folyamán még Burrián közös pénzügyminiszterrel is tárgyalt a boszniai ügyekről. Gróf Khuen-Héderváry Károly hétfőn még Bécsben maradt és Schönaich közös hadügyminiszterrel a véderőreform tárgyalásáról tanácskoztott. Khuen miután elintézte a király személye körüli miniszterium ügyeit, délután 2 óra 25 perckor visszautazott Budapestre.

Kizárólag

Ráhrer Sándornál

Bächer-Melichár-Johnston gépyárak fiók-telepen
 Debreczen, Piacz-u 43.

a Dréher sörcsarnok mellett, szemben az eddigi raktárral.

Legjobb és legolesobb Manillazsineg kévekötő aratógépekhez hullámos tárcsás boronák

(közvetlen az aratás nyomán használva megóvjá a talajt a kiszáradástól)
 eredeti Bächer acélekék, könnyű kettősekék (Hajdu és Szabolcsban több ezer darab használatban.)

Ottlik és Némethy államtitkárok debreczeni látogatása.

A hortobágyi öntözőcsatornák.

Az államtitkárok és a földmivelésügyi miniszterium tanácsosai, akik az agrikultur ügyek osztályait vezetik, tegnap megtekintették a Hortobágyot és különösen annak azt a részét, a melyet öntözőcsatornákkal akarunk ellátni s e megtekintéssel kapcsolatban letárgyalták ama kérdéseket, amelyek a Hortobágy-hasznosítással összefüggenek. A tárgyalás eredménye kedvező s így hinni lehet, hogy még ez évben elintéztést nyer az öntöző csatornák kérdésével együtt a Hortobágy hasznosításának dolga is. Ez pedig azt jelenti, hogy a városra nézve megnyílik amaz újabb jövedelmi forrás, amelyre a fokozottabb mérvű, óriási kiadások fedezésére okvetlenül és sürgősen szüksége van.

A Hortobágy hasznosításának ügyében, mint azt már megírtuk a földmivelésügyi miniszterium részéről Ottlik Iván államtitkár, Rakovszky György és Lisznyai Damó Tihamér miniszteri tanácsosok, Vinnay Géza miniszteri osztálytanácsos, az ügy referense és Barcza Ernő fogalmazó jöttek Debrecenbe. A miniszteri kiküldöttek szombaton érkeztek meg. Ottlik Iván államtitkár még szombaton megtekintette a Pallagot, ahol a tanári-kar és Kerpely lovag a gazdasági intézet igazgatója fogadta a vendégeket. Este érkezett meg Némethy Károly belügyi államtitkár a családjával, akik a külsőséggel együtt mentek ki másnap, vasárnap a Hortobágyra. Az utat automobilokon tették meg.

Délután mentek ki az ugynevezett Csunya földre, amelynek 3000 holdját fogják el látni öntözőcsatornákkal. A terv szerint, a melyet Jármay Tamás kulturfőmérnök készített, a csatorna vizét a Tiszából emelnék ki. Az öntözés és mivélés alá vett földterületen kívül azután a fennmaradó csurgalék vizét újabb három ezer holdas területen használnák fel, azután a Hortobágyon át a Berettyóba vezetik el. Vinnay Géza miniszteri tanácsos, aki az ügyet nagy gondossággal és alaposan tanulmányozta eddig is, ősmertette a terv részleteit a helyszínén künn volt gazdáknak és hatósági embereknek, egyben rámutatott az elérhető óriási eredményekre és hasznosapórlatra.

A társaság, amelynek tagjai közt ott voltak Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester, Medgyaszay Miklós tanácsnok és a gazdátársadalom több tagja, a csunya földi területek megsemmisítése után, megkezdte a tárgyalást a Hortobágy-be-berettyó szabályozó társaság kiküldötteivel. A társaság ugyanis kifogásolja, hogy a kiemelt vizet a Hortobágyra eresszék, mert az ő állításuk szerint így is sok baj van a Hortobágyon néha felgyülemlő vizekkel.

Ez állásponttal szemben azonban gazda részről az a fölfogás, hogy a társulat ez aggodalma tulhajtott, mert hiszen a három-ezer hold megöntözése után alig marad csurgalék viz a másik háromezer hold föld számára, nemhogy attól kellene félni, mintha a Hortobágyra sok víz kerülne.

Az öntöző csatornák kérdése különben ma már elintéztnek tekinthető annál is inkább, mert a földmivelésügyi miniszteriumban elintéztnek tekintik a Hortobágy tulajdonjogi kérdését is, amelyet különösen a költségvetési vitáknál szoktak emlegetni. A most tárgyalt kérdés annyira előrehaladott stádiumban van, hogy azzal legközelebb már a közgyűlés is foglalkozni fog.

Kovács József polgármester erre vonatkozóan munkatársunk előtt a következőket mondta:

— A Hortobágy hasznosítása s az öntöző csatornák ügye annyira érett, hogy már legközelebb a kész terveket a földmivelés-

ügyi miniszterium le is küldi, az ügyet rendkívüli közgyűlés előtt tárgyalni fogjuk és pedig úgy, hogy őszkor már meg is kezdődnek a csatornaépítési munkák.

A miniszteri kiküldöttek tegnap éjszaka utaztak vissza a fővárosba. Némethy Károly államtitkár azonban még itt maradt s ma délben fölkereste a polgármestert a hivatalában, ahol több fontos városi ügyet beszélt meg vele.

Az appropriáció vitája.

A képviselőház ülése.

A munkapárti oldalon ma nagy számban jelentek meg, a képviselők, míg az ellenzéki oldalon alig két-három képviselő lézengett. Általában az appropriáció vitája azt a benyomást kelti, ami igazolja azoknak állítását, akik azt mondják, hogy e hét végével befejezik az appropriációs javaslatot is. A kis-számú ellenzék csendesen húzódott meg az üres padsorokban és keserű gunnyal szólt bele néha az elhangzó beszédekbe.

A montenegrói szerződés.

Kabos Ferenc elnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést.

Lukács László pénzügyminiszter előterjeszti a Montenegróval kötött kereskedelmi szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet a Ház előzetes tárgyalás végett a pénzügyi és közgazdasági bizottsághoz utasít.

Az appropriáció.

Következett a napirend, az appropriáció általános vitájának folytatása.

Lovász Márton a véderőreform kérdésével foglalkozva, azt akarja bizonyítani, hogy a többi nagyhatalmakkal szemben is milyen óriási áldozatokat vállalunk magunkra, a midőn a haderőt a tervezett arányban fogjuk kifejleszteni. Vitatkozik a honvédelmi miniszternek a pénzügyi bizottságban mondott beszédével és kimutatja, hogy meny nyire el vagyunk maradvá kulturális és gazdasági téren. A míg pedig ezen a téren nem pótoljuk a mulasztottakat, addig katonai téren sem lehet óriási terheket rakni a nemzet vállaira. Ki kell végre mondani, hogy nálunk a hadsereg céljaira senki se hoz szívesen áldozatot és hogy nincs egyetlen olyan jelenség, a mely azt bizonyítaná, hogy a nemzet a létszámemelést akarná. A nemzet a társadalom megújítását és ennek eszközt, a választási reformot akarja és mivel a kormány ezt nem hozza, a javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Ivánka Imre azt panaszolja, hogy a kormányhivatalokban politikai szempontból léptetik elő a tisztviselőket, és aki a kormány ellen van, azt elnyomják. Minden megdrágul, az életviszonyok elviselhetetlenek lesznek és ez mind csak azért van, hogy a hadsereg még több milliót költünk. Ez tarthatatlan és az ország pusztulását fogja maga után vonni.

A szünet után

Abrahám Dezső: Tiltakozik az óriási kiadások ellen, melyeket hadi célokra fordítunk, amellyel szemben semmiféle téren rekompenciációt nem kapunk és nem kaptunk. Sőt, hogy fedezhetők legyenek ezen hadügyi célokra szánt kiadások, emelték a dohányárúkat, tervebe vették a gyufa és petroleum monopolizálását, emelték a szeszadót, ami ismét csak a kisembert érinti és ezzel szemben az adótervény revízióját, melyben benne lenne a progressivitás.

Ilyen körülmények között legalább is indokolatlanok a militarizmus céljaira szánt kiadások. Nem fogadja el a javaslatot.

Elnök az ülést tíz percre felüggeszti.

Szünet után.

Abrahám Dezső panaszolja, hogy a kormány a nemzet minden jogos kívánságát el-

nyomja, amint elnyomta a nemzet akaratát a választásokon is.

Fölkiáltások a jobb oldalról: Dehogy, csak egy kicsit visszafelé hengereltünk. (Derültség.)

Abrahám Dezső: A véderő javaslat, helyett inkább a választói jogot, szeretné inkább itt látni.

Fölkiáltások jobbról: Elég volt már fejezze be. (Derültség.)

Abrahám Dezső: Bizalmatlan a kormány nyal szemben a javaslatot nem fogadja el. Az ülés két órkor ért véget.

Debreczen köztisztasága a koleraveszedelem idején.

Botrányos állapotok a vágóhídon.

Amióta a velencei és gráci első kolera-hírek megriasztották Magyarországot s mióta a meleg idők bekövetkeztek, a belügyminiszterium egyre-másra adja ki figyelmeztető, intó és utasító rendeleteit, amelyek mind arról szólnak, hogy a hatóságok első dolga a tisztaság fontartása, sőt annak megteremtése érdekében rendkívül erővel intézkedések megtétele. Azóta Rostás István főkapitány is, aki gondos figyelemmel van a köztisztaságra és minden lehetőt megtesz annak fontartására, több rendeletet adott ki, a melyekben a lakosságot a tisztaságra figyelmezteti.

Azonban mindezek a dolgok csupán akadémikus értékű papirrendeletek maradnak, mert ezekkel szemben a tények a következők:

A csatornázási munkák előrehaladása folytán igen sok háznál az a helyzet állott elő, hogy sem a szennyviznek, sem pedig az árnyékszéknek lefolyásuk nincsen. A szennyes, fertőző betegségek terjesztésére alkalmas büzös áradat megreked a házakban, sőt nem egy udvarban visszafolyik és ezekben türehtetlen állapotokat teremt. Számtalan panasz és a tisztátlan szennyek miatt megindított kihágási eljárások bizonyítják ez állapotokat, amelyekkel legutóbb az egészségügyi bizottság is foglalkozott és igyekezett azokra segítséget találni. De ezek az állapotok nemcsak a magánházaknál fordulnak elő. A szemét és piszok terjeszti a büzt a város tulajdonában levő házaknál is, nem is szólva arról, hogy por, szemét és — érés ideje lévén — gyümölcs hulladékokkal van tele, a poros, szemetes, piszkos és esőn kívül egyéb vizet sohasem látó utca. A Piac-utcán és mindenütt, ahol bérkocsi állomás van, a büz miatt elmenni nem lehet és a szegény halandó akinek muszáj e helyek mellett elhaladni, — vagy éppen ezek közelében lakni, átkozódva szenvedni a megszédítő, orrfacsaró, dögletes büzt.

Most azután egy újabb dolog pattant ki. Györfy Gyula bizottsági tag a legutolsó egészségügyi bizottsági ülésen rámutatott arra, hogy a városi vágóhídból kifolyó vörös, szennyes víz nyílt árokban folyik el s rettentően büzt, betegségeket lehelő párákat terjeszt hosszan és messze elterülő lakott területeken. Indítványt is nyújtott be, amelyben kérte, — hogy tegyen a tanács intézkedést e tárgyban. Előzően azonban vizsgálja meg a főorvos a vágóhid körül uralkodó állapotokat. A főorvos meg is vizsgálta nemcsak a vágóhid környékét, hanem a vágóhidat is. E vizsgálatról szóló főorvosi jelentés ma került a tanács elé s amit most alább elmondunk, az a főorvosi jelentésből való.

A sertésvágóhid piszkos, nincs vizsugara, hogy a padlót lemossák, a marha-vágóhid mellett levő árnyékszék „rondák”, a vágóhid tisztítójában nincs öblítő, vízvezeték, az ülepítő szennyvizében rothadó vér, belső részek, bőrcsapatok uszkálnak, amelyek erős büzt terjesztenek úgy, hogy az itt talált állapotok közveszélyesek. Az a víz folyik végig

Valódi angol és hazai gyártmányu gyapjuszövet **Weisz Adolf** **posztó nagykereskedőnél, Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatti.** **újdonságokat legnagyobb választékban, szigorú szabott árak mellett szerezhetjük be.** **—: Első Debreczeni Takarékpénztár újonnan épült palotájában. —:**

azután nyílt árokban s a legborzasztóbb büzt terjeszti a közvetlen közelben levő lakóházakra s inficiálja azok levegőjét.

Ezeket mondja a főorvos, tehát a legilletékesebb fóruma a közegészségügynek. Ő használja jelentésében e kifejezéseket; ronda, rothadó anyagok, legborzasztóbb büzt, rettenetes piszok, közveszélyes állapotok. A tanács ma foglalkozott is ezzel a jelentéssel, a melynek összes vádjaira azzal a vigaszmentességgel élt, hogy mind e bajokon a vágóhid kibővítése segíteni fog.

Az orvosi jelentésben még egy figyelemre méltó dolog van, amit — eléggé csodálatos — eddig sohasem tettek szóvá. És ez az, hogy milyen állapotok vannak a pályaudvaron, az állomás III. osztályú várótermében. Ott is óriási a piszok, a zsufolt nagy csarnokban undorító a büz. Aki csak egyszer is keresztül haladt e helyen, szédülve, émelyegve menekül onnan, mert az ott uralkodó atmoszféra, a ragadó piszok, a szemét, a gondozatlan elhagyatottság rettenetes. A tanács ezt a bejelentést is tudomásul vette és fölhevítte az állomásfőnökséget, hogy gondoskodjék a III. osztályú váróterem tisztántartásáról.

A főorvosi jelentés tehát rettenetes állapotokra mutat rá és e jelentésben az a legborzasztóbb, hogy a legtűrhetetlenebb állapotok épen a közhatóságok kezében levő helyeken uralkodnak. Hogy kívánja meg ezek után a hatóság, hogy a magánosok respektálják a tisztasági rendeletek parancsait, ha azoknak elsősorban a közhatóságok nem engedelmeskednek.

Csodarabbi rendőrkezen.

A szatmármegyei zsidók fosztogatója.

Az emberi elmaradottságnak legsötétebb tanúbizonysága az eset, a melyet Szatmárról jelent tudósítónk. Bizonyosága annak, hogy a míg mindenütt fennen prédikálják a felvilágosodottságot, haladását, addig kint a falvakon, a nép között a babona, a csodatevő ereklje, a javasasszony, a csodarabbi az ur.

Most öt szatmármegyei községet; Tyukodott, Porcsalmát, Ökörítót, Sályit járta be egy ilyen csodarabbi, aki ártatlan hókuszpókuszokkal, naiv, együgyű fogásokkal sarcolta meg a falvak könnyen hívő zsidóságát. A hatodik községben, Urában végre letartóztatta a csendőrség, a mely megállapította, hogy a szent férfit Nisin Jáfénak hívják, Törökországnak Ajdin községébe való és eddigi csavargása alatt mintegy 3000 koronát jövedelmezett neki a csodarabbi.

Nisin Jáfe Urába azzal állított be, hogy ő nagyhatalmu csodarabbi, a kinek, ha a hitközség nem teljesíti minden kívánságát, a falu egész zsidósága meghal egy év alatt. Az első kívánsága az volt, hogy adjanak neki tizenennyi párnát és négy dunyhát, mert csak ennyi ágyneműből vetett ágyon tud aludni. Profán házban le nem fekszik, hanem vigyék el az ágyneműt és öt szekéren a zsidótemplomba, ott tölti az éjszakát.

A megijedt zsidók összehordták a kívánt ágyneműt, szekérre rakták, a csodatevő felültették a tetejébe és mivel ló nem volt kéznél, ők maguk állottak be lónak és úgy húzták el a szekeret a templomig, mint hajdanában a híres művészek kocsiját. Boldog volt, aki segíthetett a szent ember kocsiját huzni.

Reggelre kelve aztán a csodarabbi megkezdte működését: fogadta a falubeli zsidókat, a kiknek kisebb-nagyobb összegért osztogatta a naiv tanácsokat.

Működését a csendőrség zavarta meg, amelynek két legénye ellen nem használt a szent ember csodatevő tudománya. Megmotozták és 1146 korona készpénzt és a per betei (Komárom-m.) postahivatal által 1472 koronáról kiállított postatakarékpénztári könyvet találtak nála.

Batyujában kilenc pár cipő, nagymennyiségű férfi és női fehérnemű, 10 pénztárca volt.

A nagy összegű pénz és a gyanus tárgyak arra indították a csendőröket, hogy a csodarabbit letartóztassák. Bekísérték Szatmárra és itt a rabbi határozott kívánságára és költségére gummikerekű kocsin vitték be az állomástól a törvényszékre.

Az ügyészség nem tudott semmiféle büntetendő cselekményt rábizonyítani, mert a hívek azt állították, hogy jószántukból, önként adták neki a könyöradományokat s így átadták a rendőrségnek, a mely Nisin Jáfét kényszerítve elexpediálta az ország határára.

Automobil-bérekocsik Debreczenben.

Behozza a főkapitány a taxaméret.

Rostás István főkapitány, aki a közönség érdekeiről minden tekintetben szorgos figyelemmel gondoskodni akar, legújabbán automobil-bérekocsik járatására adott engedélyt s a bérekocsik egyike a tegnapi napon már meg is kezdte a működést.

A bérekocsi-iparról alkotott szabályrendelet alapján ugyanis öt automobil bérekocsinak lehet engedélyt adni Debreczenben. A főkapitány most a szabályrendeleti intézkedésre ki is adta a kért engedélyeket és pedig úgy, — hogy a bérekocsi-automobilok már csütörtöktől kezdve mind forgalomba kerülnek és a közönség rendelkezésére állanak.

Az auto-bérekocsik mindenestre nagy föltűnést keltenek Debreczenben, annál is inkább, mert a viteldij tekintetében a közönséget nem szolgálhatja ki a bérekocsisok durvaságának és gorombaságának, másrészt annak, hogy az utas nem akarván civakodni a hatóságilag megállapított díjnál jóval többet fizessen. Az automobil-bérekocsiknak taxaméteriük, viteldijjelző készülékük lesz és az utasoknak, aki az autóbilit a város ugynevezett belterületén használja, nem kell sem megalkudnia a soffőrrrel, sem a tarifát nem kell tanulmányoznia, mert az ut befizetésével a taxaméter maga mutatja meg, mennyi utat tett meg az automobil-bérekocsi, mennyi időig használta az utas és ez időre mennyi jár.

A viteldiját a főkapitány már meg is állapította és pedig óránként öt koronában, ami elég méltányos ár, ugy a közönségre, mint az automobil-bérekocsi tulajdonosára. Erre vonatkozóan Rostás István főkapitány a következő tájékoztató rendeletet adta ki:

A város területén a sorompón belül — ideértve a kertsegeket és az összes telepeket továbbá a nagyerdő parkirozott részét is — az első negyed óra 2 korona, minden további negyedóra egy korona viteldij szedhető. A várakozási idő ugyanígy számítható fel. A városon kívül teljesített fuvarok azonban még ez ideig szabad egység tárgyát képezik.

Az első automobil-bérekocsi tegnap már megkezdte működését. Egyideig ugyan még taxaméter nélkül, mert azoknak leszállítása hosszabb időt vesz igénybe. De legközelebb már mind az öt automobil bérekocsit taxaméterrel látják el.

A főkapitány addig is figyelmébe ajánlja azoknak, akik az automobil bérekocsikat használni fogják, hogy az ut megkezdésekor és annak befejeztével hasonlítsák össze órájukat a soffőrével. Rostás István főkapitány terve különben az, hogy a bérekocsikat is taxaméterrel látatja el, amikor a közönség a zaklatástól, kellemetlen alkudozástól és a bérekocsisok gorombaságától is meg fog szabadulni.

Az új automobil-bérekocsik ideiglenes állóhelyeül, addig is, amíg e tekintetben a gyakorlat és tapasztalat tanítása szerint újabb intézkedést nem tesz, a Bika-szálló mellett levő Piac-utca 13. számú ház előtt levő teret jelölte ki.

Lódijazás a Hortobágyon.

Kitiintetett debreceni gazdák.

A debreceni Gazdasági Egyesület Tegnap délelőtt tartotta meg rendkívül nagy érdeklődés mellett az évenként szokásos lókiállítását, amelyen debreceni gazdák lovai vehettek részt. A kiállítás a legszebb eredménytel járt, mert nemcsak a díjat nyert, hanem a nem díjazott lovak is igen szép bizonyosságai voltak annak, hogy a debreceni gazdák igen szép lovaik vannak s hogy lötenyészésre a debreceni gazdák igen nagy gondot fordítanak.

A zsűriben résztvettek Rickl Antal gazdasági egyesületi elnök, Huttflész Kázmér, a lötenyészési bizottság elnöke, Rácz Lajos titkár, Polgári Bálint, Szentesi János alelnökök, Gass Gyula hajdumegyei gazdasági egyesületi titkár, Rácz Mihály dr. gazdasági akadémiai tanár. A kiállítást megtekintette és a díjazásnál jelen voltak Némethy Károly és Ottlik János államtitkárok kíséretükkel, Domahidy Elemér főispán és Kovács József polgármester.

A díjkiosztás eredménye ez volt:

I. csoport. Csikóval elővezetett anyakanca. 1. díj 10 darab tiz koronás arany államdíj és arany oklevél Balog Mihály, 2. díj hat darab arany államdíj és ezüst oklevél Balog János, 3. díj öt darab tiz koronás arany államdíj és bronz oklevél Polgári Bálint, 4. díj négy darab tiz koronás arany államdíj és bronz oklevél Balog Péter, 5. díj 2 darab tiz koronás arany Polgári József lova. A 6., 7., 8., 9., 10-ik díj egy-egy aranyát Balogh József, Nagy Sándor, Vásáry András, Jóna János és Jóna István lovai nyerték.

II. csoport. Három éves kanca csikók. 1. díj 10 darab 10 koronás arany. Egyesületi díj és arany oklevél, nyertes Debreczen város lova. 2-ik díj 5 darab 10 koronás arany. Államdíj és ezüst oklevél, nyertes Balog József lova. 3-ik díj 4 darab 10 koronás arany. Államdíj és ezüst oklevél. Nyertes Balog János lova. 4-ik díj 3 darab 10 koronás arany. Államdíj és bronz oklevél. Hidvéger József lova. 5. díj 2 darab 10 koronás arany. Államdíj. Vásáry András lova. A 6. és 7. díj aranyát nyerte Jóna János és Balog Péter lova, a 8., 9., 10. díjat nem adták ki.

III. csoport. Két éves kancacsikók. 1-ső díj 6 darab 10 koronás arany. Államdíj és ezüst oklevél, nyertes Zöld László lova. A 2. és 3. díjat nem adták ki. A 4. 5., 6. egy darab tiz koronás aranyból álló államdíjakat nyerték Balog Sándor, Jeney Miklós, Polgáry József lovai.

IV. csoport. Egy éves kancacsikók. Kiadnak tizenegy elővezetett ló között két díjat. 1-ső díj Steinfeld Champion díj 10 darab 10 koronás arany, nyertes Nagy Sándor mátai biztos lova. 2-ik díj arany oklevél, nyertes Balog Mihály lova.

Az 5. csoport díjait nem adták ki, mert nem vezettek elő lovat. Debreczen város a tiz koronás díjat visszaadta s így e helyett szép elismerő oklevelet kapott.

KÖZOKTATÁS

Beiratkozás a polgári fiúiskolába. — A debreceni nyilvános m. polg. fiúiskolában a jövő tanévre szóló előzetes beiratások napoként d. e. 9—12-ig tartatnak meg az iskola Arany János-utca 18. szám alatti helyiségében.

Beiratkozás az izraelita polgári lányiskolába. Az izraelita polgári leányiskolába a jövő tanévre szóló beiratkozások június hó 29., 30. és július 2., 3., 4-én délelőtt 9 órától 12 óráig az igazgatói irodában eszközölhetők. A kik az V., VI. elemi osztályból a II., illetve III. polgáriba akarnak lépni, különböző vizsgálatot kell tenniük. Évi tandíj 60 korona. Az iskolaszék határozata folytán a gyors és gépirást az izraelita polgári leányiskolában az év szeptemberétől kezdve ingyen fogják tanítani.

Koncz József fest és vegyileg tisztít mindennemű ruhát, valamint csipke és szövő függönyöket kifogástalanul. Telefon szám 701 Debreczen. Gyár és főüzlet Arany János-u. 10. Fióküzletek Batthyányi-u. 2. Vár-u. 3

Hütter Károly dr. meghalt.

★

Általános megdöbbenést és ritka nagy részvétet keltett városszerte az a hír, hogy Hütter Károly dr., a debreczeni orvosi kar egyik legrokonszenvesebb, legnépszerűbb tehetséges tagja meghalt. Mindenki ismerte és mindenki a legnagyobb szeretettel emlékezett meg a mindenkihez udvarias, mindenkihez jó emberről, a nagy tudású orvosról, aki annyi emberen segített s akit most a gyilkos kór mégis oly fiatalon ragadott ki az őt tisztelő, szerető embertársak közül.

Betegsége régi keletű volt. Tüdőbaja már régen kínozza. Gyakran keresett orvoslást a fürdőköny, gyógyhelyeken, de a klíma-változtatás csak ideig-óráig s nagyon kevésbé segítették a nagybetegen. Legutóbb ez év március 16-án lett újabban beteg, erős tüdővízező támadta meg. Ekkor Abbáziába ment, a honnan egy hónap múlva hazajött. Itthon súlyosbodott azonban a baja, folyton rosszabbul érezte magát úgy, hogy újra fürdőre ment és pedig a Tátrába, ahol tegnap, vasárnap éjjel 11 órakor érte utól a halál.

Hütter Károly dr. nem ismert fáradtságot nem késői időt, vagy nagy távolságot, mindenütt megjelent, ahova hívták és nyújtotta a segítséget szeretettel. Nagy munkásságát méltányolták is, beválasztották sok helyre s minden állásának a legpontosabban, a legnagyobb lelkiismeretességgel felelt meg. A 90-es évek elején kórházi orvos volt, később a debreczeni Iparegyesület orvosává lett, amikor pedig ez a munkásbiztosító pénztárba olvadt be, ennek lett orvosává. Rendelő orvosa volt a magyar államvasutaknak, a Bikur Cholim izraelita betegsegélyző egyesületnek. — 1908. óta tagja volt Debreczen város törvényhatósági bizottságának és mint ilyen tevékeny működést fejtett ki különösen a kórházi és közegészségügyi bizottságban, ahol munkásságát nagyra becsülték. Tagja volt az izraelita hitközség képviselő testületének. Igazgatósági tanácsosa volt a Debreczeni Hitelbanknak, igazgatósági tagja a Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezetének és az Alföldi Hordógyár Részvénytársaságnak.

Temetése holnap délelőtt tíz órakor lesz a Hatvan-utcai gyászszékből.

A család a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

Öz. dr. Hütter Károlyné szül. Beck Matild úgy a maga, mint az összes rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy híven szeretett férje dr. Hütter Károly orvos Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának tagja, munkás életének 46-ik és boldog házasságának 16-ik évében, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A megboldogult hült tetemei folyó hó 4-én, d. e. 10 órakor fognak a Hatvan-utca 16. sz. háztól eltemettetni. Debreczen, 1911. július 3-án. Glück Béláné, Hütter Mária nővére, öz. Steiner Ignácné Beck Emilia, Beck Ignácné Bergl Ella, öz. Beck Adolfné Geiringer Ida, dr. Gutfreund Sámuelné Beck Hermin, Beck Arthurné Neufeld Aranka sógornők, Beck Henrik és neje após és anyós. Beck Ignác, dr. Gutfreund Sámuel, Glück Béla, Beck Arthur sógorok. Koszorúk mellőzése kérik.

A munkásbiztosító pénztár orvosi kara a következő gyászjelentést adta ki:

A kerületi munkás-biztosító pénztár orvosi-kara fájdalomtól elszorult szívvel tudatja a jó kartársnak és őszinte barátának dr. Hütter Károlynak rövid munkás élet és hosszas szenvedése után történt elhunytát. A végtisztességtételre kartársait, barátait, tisztelőit ezennel meghívjuk. Debreczen, 1911. július hó 3.

A pénztár igazgatósága pedig a tagokhoz a következő fölhívást bocsátotta ki:

A munkásbiztosító pénztár tagjaihoz.

A pénztár igazgatósága az idő rövidségére való tekintettel ezúton hozza tudomására a pénztár tagjainak Hütter Károly dr. pénztári orvos urnak gyászos elhunytát, egyben pedig felkéri a pénztár tagjait, hogy a kedden délelőtt 10 órakor tartandó temetésen a Hatvan-utca 16. szám alatti gyászszéknél, lehetőleg minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

SPORT

A VASÁRNAPI FOOTBALLMÉRKÖZÉS.

D. T. E. — F. I. A. K.: 2—1.

Hatalmas záporosöben folyt le a Tornaegyesületnek vasárnapi a Fővárosi Ifjak Atlétikai Körével való mérkőzése. Igen szép formát árult el Debreczenben és a sáros néhez pályán meglepő könnyedséggel mozgott, igen szép összjátékot produkált.

Debreczen kezd a rosszabikoldalán, 4 percel akezdés után a F. I. A. K. centercsatára kiszökik, keresztülzalad a védelmen és néhány méterről gólt juttat Debreczen kapujába. A debreceni csapat felocsudik, erélyes támadásba kezd, folytonosan a F. I. A. K. kapuja előtt van, de eredményt nem tud elérni. Közben óriási eső indul meg, úgyhogy a játékok 10 percig szünetel. Még tart az eső, mikor a csapatok újra felmennek a pályára, a mely teljesen átázott és különösen a F. I. A. K. kapuoldala jutott használhatatlan állapotba. A D. T. E. erélyes támadásait megakasztja a rettenetes pálya, úgy hogy a féldíj végéig nem tudják a gólt visszaadni.

A második féldíjben D. T. E. nagy rohonnal vonul fel. Szinte egykapus játék folyik a F. I. A. K. kapuja előtt, szebbnél-szebb lövések akadnak meg, hol a kapufélfában, hol a kapus kezében. A 15-ik percben sikerül Markovicsnak egy kavarodásból kiegyenlíteni, a 30-ik percben pedig Berke éles lövése juttatja a győztes gól F. I. A. K. kapujába. F. I. A. K. egy-egy erélyes támadását Debreczen védelme igen szépen szereli le. Az eredmény tehát 2—1 F. I. A. K. javára, de ha Debreczen valami kis szerencsével dolgozik, úgy az eredménynek sokkal jobbnak kellett volna lennie.

A játékosok közül elsősorban Wohlraberről emlékezünk meg, kit régen láttunk ilyen erélyesnek, mindenütt ott volt, gyönyörűen szerelt, a labdákat, különösen pedig a második féldíjben remekül osztogatott, Hoffi nyugodt és biztos, Lóska igen erélyes volt. Tolnai és Horváth igen eredményesen dolgoztak. A csatársorban Berke és Markovics voltak igen jók. Berke remekül shotol, gólja védhetetlen volt. Krupi és Bach igen jók voltak helyükön, míg Dugó a szokatlan helyen elég jó volt. Kissnek nem volt dolga, a kapott gól védhetetlen volt. A F. I. A. K. csapatában Havricsek kapus volt, elsőrangú, legalább 30 shotot védett, gólok közül egy sem az ő hibája. A két beck, a centerhalf, a csatársorban pedig az igen gyors balszélső és a center voltak igen jók, a sáros pályán összjátékot nem igen tudtak produkálni.

Bíró Haas (DTE.) igazságos és pártatlan, de kevésbé volt erélyes mindkét csapatnak. Közönség a nagy eső miatt igen kis számban volt, így anyagilag nagyon szomorúan végződött a mérkőzés. (Kl.)

A kétszázötven éves Homokkert.

Igen szép ünnepség keretében ünnepelte meg a Homokkert ötezer főnyi lakossága a Homokkert alapításának 250-ik évfordulóját. A lelkes, meghatott ünneplők között igen sokan voltak Debreczenből is, akik együtt ünnepeltek a gyönyörűen fejlődő telep lakosai-val, akik valóban szép és méltánylást érdemlő munkával fejlesztették a Homokkertet oly teleppé, amely jogosan megkövetelheti már mindama jogokat, amelyeket a város, az úgynevezett város, magának vindikál, s a melyeknek érvényesüléséhez a Homokkertiek olyan nehezen s annyi harc árán jutnak. A kedves és minden részében szép ünnepség méltán lett egyik nagy jelentőségű eseményévé a telepnek és egyúttal Debreczennek, mert az ünnepség egy saját erejéből, ellenséges irányzatokkal szemben is kifejlődött kertség mai állapotát mutatta be s azt, hogy a kertség lelkes lakosai milyen nagygyá, széppé tudták tenni Debreczen e részét. Különösen érdekes és szép volt az ünnepség első, a dél-előtt lefolyt része.

Az ünnepi istentisztelet.

Óriási tömegekben vonult föl a kertségek lakossága zenés körmenetben már reggel öt órakor és dacára a nagy melegnek zsufolásig megtöltötte a Szabó Kálmán-utcán külön e célból az istentisztelet számára emelt sátrat, ahol Jánosi Zoltán református lelkész kertségi díszelnök tartott ünnepi istentiszteletet. A költői, szép beszédnek textusa Mózes I. könyve 15. versének szavai voltak: Vevé az Isten az embert és behelyezte az Éden kertjébe, hogy azt művelje és őrizze. E témán építette fel gyönyörű beszédét s beszélt az ember hivatásáról az ő ismert nagy tudásával, lelkesedésével és érzéssel teli magasztosságával.

A diszközgyűlés.

A meghatottságot keltett egyházi beszéd után kezdődött meg a diszközgyűlés, a melyet Deák Ferenc földbirtokos, a kertség elnöke nyitott meg magyaros, talpraesett ügyes beszéddel.

Harsányi Gusztáv kassai ítélő táblai bíró, a Homokert díszelnöke szólalt fel. Erősen hazafias érzésű beszédében a hazának, a hazai földnek szeretetéről szólt. Legyünk magyarok — mondta — szeressük a hazát, legyünk vallásosak és haladjunk előre. Harsányi Gusztáv értékes ajándékot is hozott a református olvasó egyesületnek, ugyanis Rákóczi Ferenc szarkofágjáról néhány babérfalevelet hozott egy koszoruba fonva és nemzeti szín szallaggal átkötve.

Az ő nagyhatású beszéde után Kövér Gyula a kertség jegyzője olvasta a Homokkert történetéről írott nagy munkáját, amely egy hatalmas füzetben nyomtatásban is megjelent s amelyhez Harsányi Gusztáv irt igen szép előszót. Az igen sikerült felolvasásban a 250 éves történetet adta elő, szép tömör, megis, színes meleg képekkel tarkított ügyes előadásban.

Kimutatta, hogy a Homokkertet 1661-ben alapították. Akkor kezdődtek meg a szőlőskertek. Előbb csak szőlőkkel ültették be, lakásokat nem igen építettek ott, 1840 körül kezdtek a kertségben is állandóan lakni. A Homokkertbe való kiköltözés olyan nagymérvű kezdett lenni, hogy 1865-ben a városi tanács megtiltotta az odatelepítést. Egészen 1879-ig vívtak heves harcot a Homokkertiek e tilalom ellen, míg végre Tisza Kálmán miniszterelnök igazat adott a Homokkertieknek és eltörölte a tanács tiltó határozatát. Amikor azután a telekárak, a lakások olyan drágák lettek, hogy a szegényebb hivatalnokok, iparosok, vasuti, gyári munkások nem tudták fizetni a magas lakbéréket, sőt később már lakásokat sem kaptak, tömegesen vándoroltak a városhoz közelfekvő Homokkertbe, ahol tisztességes lakást tudtak maguknak építeni. Mindent, ami a tele-

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana

pilkön van, a maguk erejéből létesítették. — Most azokért harcolnak, ami egy ilyen fejlett nagy telepét egy gazdasági, mint kulturális tekintetéből megillet.

Az előadást nagy élvezettel hallgatta az óriási közönség, amely ezután Tüdös János dr. országgyűlési képviselőt akarta hallani. Tüdös János dr. föl is szólalt és szép beszédben kijelentette, hogy a kertések érdekeinek felkarolása és azok kielégítése a városi politika egyik első feladata.

Fölszólt még Bujdosó Ferenc a kertések egyik legidősebb lakója és érdekeinek erős, kitartó harcosa, aki isten áldását kérte a kertésekre.

A közgyűlés kimondta, hogy Jánosi Zoltán egyházi beszédét, Harsányi Gusztáv beszédét és Kövér Gyula fölolvasását kinyomatja s a füzetet az építendő Homokkerti templom alapja javára árusítja, melynek céljaira a jubileumi ünnepség jövedelmét is fordítani fogják.

A diszközgyűlésen programmon kívül Balláné Szávay Gyulának egyik költeményét szavalta el igen szépen, nagy hatással.

A népiünnepély.

Délután három órakor vette kezdetét a népiünnepély, amelyen igen sokan vettek részt. Kitűnő hangulatban, a legkedvesebb mulatság folyt le ezután s bár később megerezt az eső, úgy a népiünnepély, mint a kabaré és táncmulatság alkalmával nem hiányzott a jókedv.

HIBEK.

— **A király nyaralása.** Bécsből jelentik: Öfelsége jól megbizható helyről származó hírek szerint már a legközelebbi napokban befejezi lajzi sejourját és nyári tartózkodásra az ischli kastélyba megy. Az eddigi rendelkezések szerint a felség kedden délután 4 órakor utazik Ischlbe. Az osztrák Reichsrath megnyitása alkalmával a felség megszakítja ischli tartózkodását és Bécsbe utazik, hol maga fogja felolvasni, a Reichsrathot megnyitó trónbeszédét, majd ezután visszatér Ischlbe. A Hermes villában eltöltött négy hét igen kedvező hatással volt öfelsége állapotára. Vasárnap öfelsége a Hermes-villa kápolnájában megjelent a reggeli misén, majd meghallgatta Bolfras és Paar főhadsegédek, ugyszintén Schiessel báró kabinetfőnök jelentéseit, délután pedig Kluen-Héderváry Károly gróf magyar miniszterelnököt fogadta hosszabb különkihallgatáson.

— **Roncsik Lajos az árvaszéken.** A tanács ma tudomásul vette Roncsik Lajos főszámvevőnek árvaszéki elnökké való megválasztását, régi fizetését megszüntette és megállapította új fizetését, egyben megbizta Szabó Kálmán tanácsnokot, hogy az árvaszéki elnöki hivatalt Roncsik Lajosnak adja át. A főszámvevő helyettesítésével az eddig volt helyettes Kondor Kálmánt bizták meg.

— **Meghívás Amerikába.** A Városok Lapja egy általános fölhívást közöl, amelyet legközelebb Debrecen városának tanácsa is tárgyalni fog. A meghívást Nasch Pál az Egyesült Államok budapesti főkonzula bocsátotta ki s arról szól, hogy az Egyesült Államok Chicagóban a városok nemzetközi kongresszusát rendezzi, a mely szeptember 18-tól 20-ig tart. A kongresszuson a városok kormányzati formáját, a pénzügyi gazdaságot, az adókövetést, az egészségügyet, a nyilvános parkok és játékterek létesítésének ügyét, a jótékonyt, a javító intézetek, rendőrség és tűzrendészet, könyvtárak dolgát fogják tárgyalni s azt a reform kérdést, hogy a városi vagyont miként kell és lehet gyümölcsözőbbé tenni.

— **Jóváhagyta a miniszter a vízvezeték ügyét.** Hosszu várakozás és halasztgatás után tegnap végre leérkezett a belügyminisztertől a vízvezeték ügye. Az iratokat ma kiadták a mérnöki hivatalnak, hogy a jóváhagyott kiírási műveletek közétételéről gondoskodják s a munkák biztosítására a pályázatot írja és hirdesse ki.

— **Népgyűlés a Nagyerdőn.** A szocialdemokrata párt tegnap, vasárnap délután a Nagyerdőn népgyűlést tartott, amelyen Bokányi Dezső tartott nagy beszédet a véderőjavaslatokról és a választójogról. A bekövetkezett eső miatt a népgyűlésnek nem volt meg a közönsége, amelyet az összehívók vártak.

— **Az olaszországi kolare.** Velencéből táviratozzák: A velencei polgármester egy régi doge-család sarja, éjjel-nappal üléseket tart, amelyekből a leggyönyörűbb cáfolatok röpködnek ki a világba. Az orvosi testület becsületére válik, hogy fiatal orvosokból álló korporációk állást foglalnak az eltusolási szisztéma ellen és inkább azt tartják, hogy a higiénikus állapotokat kell javítani. A kolerának még nincs epidémikus jellege. Összesen hat haláleset fordult eddig elő és 11 ember áll orvosi megfigyelés alatt. A legveszedelmesebb dolog azonban abból áll, hogy a higiénikus állapotok oly alacsony színvonalon állanak, hogy a legrosszabbtól lehet tartani, speciálisan azért, mert az eltusolási mámor minden energikus akciót lehetetlenné tesz. A legújabb fázisa ennek a dolognak az, hogy a velencei városi hatóság egészségügyi apostolok kiküldését határozta el. Ezek utazó ügynökök, akiknek az volna a feladata, hogy az egészséget megcsinálják. Abban fáradoznak, hogy beutazzák a kontinens nagy városait és azokban újsághírekkel és egyéb propagandákkal a kolerahireket megcáfolják. Ami még eddig nem sikerült, azt most a kolera létrehozta, hogy ugyanis a szállodások egyesültek. Velence szállodásai, akik eddig a legvehemensebb konkurenciát folytatták egymással, most egyesültek, hogy közös ellenségük, a kolera ellen, közös harcot folytassanak. Az utolsó 24 órában két új eset fordult elő. Egy asszony a halpianon és egy férfi a Pardin Publicoban kolera tünetek között összeesett. A kórházban egy gondolás meghalt. A bakteriológiai vizsgálat eredményét nem publikálják.

— **A Szikszay-ház lebontása.** Megemlékeztünk arról, hogy a Szikszay-ház lebontása és az anyagok eladása érdekében árverést tartottak a tanács kiküldöttjei. Az árverés eredményét ma tárgyalta a tanács és a lebontással Rácz Andrást bizta meg, aki 8000 koronát ad a kikerülő anyagokért.

— **Leesett az álványról.** Radácsi András 55 éves kőműves ma délelőtt a Péterfián folyó építkezéseknél leesett az álványról oly szerencsétlenül, hogy a hátgerincét megszevezta. A életveszélyes sebet szenvedett munkást bevitték a közkórházba.

— **Debrecen a sárosi úzkárosultaknak.** A múlt hónapban a sáros megyei Nagysáros nagy részét borzasztó tüzvész pusztította el. A kár óriási nagy volt, mert az elégett értékek legnagyobb része nem volt biztosítva. Debrecen város tanácsa mai ülésén ötven korona segélyt szavazott meg a tüzvész által kárt szenvedett község lakóinak.

— **A városi muzeum igazgatója** Lőfkovits Arthur és családja, a bajorországi chimsee tó melletti Prienzl utazott nyári üdülésre.

— **Öngyilkos munkás.** Erdélyi Sándor 26 éves fiatal téglagyári munkás ma mellbe lőtte magát. Beszállították a közkórházba, ahol most haldoklik. Tettének oka ismeretlen.

— **A kofák a vásárló közönség ellen.** A kertési termelők és a kufárok ma kérést adtak be a tanácshoz, hogy az elővásárlásokat a kofák már reggel hét és né kilenc órakor kezdhessék meg. Ezzel azt akarják elérni a kofák, hogy a közönség elől már reggel hétkor összevásárolhassák az élelmiszereket és a fogyasztó közönség azután csak tőlük szerezhesse be a szükséges élelmicikkeket. A tanács, miután a piaci szabály-

rendelet tervezete a jog és pénzügy bizottság előtt van, a kérést is oda tette át, hogy a bizottság azt együtt árgyalja.

— **Akasztás lesz Szegeden.** Szegedről táviratozzák: A koronaügyész ma értesítette a szegedi kir. ügyészt, hogy a király a többszörös, rablógyilkosság miatt halálra ítelt Szalma István kegyelmi kérvényét visszautasította. Így tehát Szalma Istvánt föl fogják akasztani csütörtökön reggel 7 órakor. Bali Mihály a hóhér szerdán reggel érkezik Szegedre, hogy megtegye az előkészületeket.

— **Verekedés üvegdarabokkal.** Labancz Mihály 33 éves közsörüs ma összeveszett a Hatvan-utca sarkán Kontis Györgyné kofa-asszonnyal. Veszekedés közben egy sörös üveg darabját vágta Kontisnéhoz, úgy hogy ennek lábát hosszan felhasította. A súlyosan sérült asszonyt aki sok vért vesztett a kórházba szállították.

— **Elgázolta a vonat.** Balmazújvárosról jelentik: Lajter Lajos 13 éves iskolás fiú a sinek között játszadozott, amikor a debreceni személyvonat arra robogott és a fiut elgázolta. Sokan azt állítják, hogy a kis fiú öngyilkossági szándékból önmaga ugrott neki a rohanó vonatnak.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést kaptuk: A legmélyebb fájdalommal tudatjuk a jó imádott szerető férjem, jó testvér, vöm, szerető sógor és jó rokonnak néhai Szücs István máv. vizsgáló főkalauznak folyó hó 2-án, délután 1 órakor, életének 52-ik, boldog házasságának 14-ik évében, hosszas, de súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült te meiei folyó hó 4-én, délután 5 órakor fognak a református egyház szertartása szerint, a Homokkerti I. j. 34/d. Hungária-utca 4-ik számú házuktól a Kossuth-utcai templomban tartandó gyászima után a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra tétetni. Bánatba merült özvegye: özv. Szücs Istvánné szül. Furman Mária. Egyetlen testvére: Szücs Erzsébet férj. P. Nagy Gáborral. Apósa: Furman Lajos leányával Etelkával. Szerető sógora és sógornéja: Galanthalai Gáspár Kálmán nejevel Furman Géza nejevel Szkladona Annával és fiával Bélával.

— **Lezuhant a meggyfáról.** Czifra Jánosné ma délelőtt a kertjében a fáról meggyet szedett, közben megcsuszott s lezuhant a fáról s jobb lábát két helyen is eltörte.

— **Kegyeletes ünnepség a Kereskedők és Iparosok szövetkezetében.** Ünnepe volt szombaton a Kereskedők és Iparosok szövetkezetének. Erdemekben gazdag elnöke néhai Kozma Lászlónak arcképét leplezte le az intézet igazgatósága. Fráter Imre dr. az intézet jelenlegi elnöke tartalmas, megható beszéd kíséretében lepleztette le a képet kidomborítván beszédében a megboldogultnak az alapításban szerzett érdemeit. A képet jeles művészi Rajzó Miklós festette ősmert tudásával.

— **Gyanus halál.** Földesről jelentik: Ifjabb Gál Mihály gazda ma reggel bejelentette hogy anyja özvegy Gál Mihályné fölakasztotta magát és meghalt. Miután a csendőrség a halálesetet gyanusnak találta megindította a nyomozást, mert a hullán olyan foltokat találtak, amelyek arra engedtek következtetni, hogy Gálnét fojtogatták.

— **Játék a fegyverrel.** Püspökladányból táviratozzák: Vincze Jenő 16 éves géplakatos inas egy pisztollyal játszadozott, miközben a fegyver elsült s a golyó a fiu baltenyerét egészen szétroncsolta. Súlyos sebével beszállították a debreceni közkórházba.

— **Harcserü lövőgyakorlatok.** A debreceni 3. honvédegyalozegred július 22-től 24-ig a Sárkúti tanya melletti téren éles töl-téssel harcserü lövőgyakorlatokat tart,

miért is az említett napokon reggel 7 órától délután 1-ig a közeli környéken a közlekedést elzárják, mert az ott tartózkodás veszélyes.

— **Repülőgép a felhőkarcolók fölött.** Newyorknak tegnap nagy aviatikai szenzációja volt. Atwood Harry amerikai aviatikus két fődéli Wright-gépén a Connecticut-állambeli New-Londonban felszállott és negyedfél órai pihenés nélkül egyfolytában Newyorkig röpt. A távolság százharminchárom mértföld. Atwood átröpt a felhőkarcolók fölött és simán ereszkedett le Governessland mellett.

— **Baleset tekézés közben.** Hajdusámsomból jelentik: Hegedüs Sándor 21 éves vasúti fékező tegnap az egyik korcsma kuglizójában nézte, hogyan dobnak a játékosok. Egyik golyó megugrott s Hegedüs jobb lábát találta olyan szerencsétlenül, hogy annak alsó lábszársontját eltörte. A szerencsétlen embert súlyos sebével a kórházba szállították.

— **Sztrájk a városi téglagyárban.** Ma délelőtt veszedelmes sztrájkmozgalom indult meg a városi téglagyárban. A munkások ugyanis abba hagyták a munkát, mert bér-emelést követelnek. E sztrájk most, amikor annyi nagy városi és magánépítkezés folyik és még több indul meg, óriási jelentőségű és nagy károkat okozhat, mert a gyárak amugy sem tudnak elég téglát termelni s így félni lehet, hogy az építkezések is megakadnak. A munkások mostani szerződésük szerint minden 1000 téglá után 7 korona 20 fillért kapnak, ők pedig 8 koronát követelnek. Medgyaszay Miklós tanácsnok tárgyalta a munkásokkal és megértette velük, hogy bérkövetelésük most jogtalan, mert ők e díj mellett szerződtek le. Még is megígérte, hogy érdeklődik a többi téglagyárban szokásos bérek, iránt s amennyiben azt látja, hogy kérésük méltányos, előterjesztést fog tenni a tanácshoz, hogy bérüket emelje föl. A munkások meghallgatták a tanácsnok szavait s visszatértek a munkába.

— **Megszűnt járvány.** Svedlérén, ahol dr. Schöntag városi orvos előnyösen ismert Ifjusági üdülő-telepe van — a vörheny járvány teljesen megszűnt.

— **Leégett a csekleszi kastély.** Vasárnap nagy tűzveszedelem pusztított a Pozsonytól tizenhét kilométernyire fekvő Csek lészen. A tűz elpusztította az Esterházy grófi család kétszázévesztendős kastélyát. Festmények, műkincsek, nagyértékű gyűjtemények égtek el. A kár megbecsülhetetlen, mert az elpusztult ritkaságok legnagyobb része teljességgel pótolhatatlan. Az égő kastélyból csak a legnagyobb ügyel-bajjal tudott menekülni maga a dominium ura, Esterházy Károly gróf is a családjával Vasárnap éjjel a kastély egyik kéményében tűz támadt, melyet azonban hamarosan eloltottak. A tűz lappangva mégis tovább égett, mert hajnalban fokozott erővel újból kitört, rohamosan terjedt, s pillanatok alatt lángba borította az egész tetőzetet. A tetőzet, a második emelet, valamint a torony leégett. A kastély értékes

festményei, valamint a könyvtár bentégtek. Az oltásnál az összes környékbeli tűzoltóság, valamint a pozsonyi utász-zászlóalj működött közre. Esterházy Károly gróf és családja egyelőre a kastélyban marad.

— **Arany Bika Mulató.** Aalbach Szász Ilona, Johnny és Charli, és még 6 új elsőrangú attrakció. Előadás kezdete 9 órakor.

— **Akit kétszer ítétek halálra.** Eisenachból táviratozzák: Az esküdtszék kétszeresen halálra ítélte Kopf Károly 23 éves napszámost, aki meggyilkolta egy munkástársát és egy őrmester feleségét. Ugyanakkor tárgyalta az esküdtszék Kopf egy rablási bűnpörét is, amelyért 14 évi fegyházat mért reá a törvényszék.

— **Építkezési kölcsönök** gyorsan és előnyösen folyósit a Debrecenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet. Piac-utca 32., volt Szedlák-ház.

— **Modern faliképekben** állandó ujdonságok Thaisz Arthur papírúrházában.

— **Igyunk Anna Kristályvizet,** fél literes palack ára 4 fillér, egy literes 8 fillér. Telítőttelep Erzsébet-ut 29. Telefon 820.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában a szüneti tanfolyam július hó 3-án megkezdődik. Beiratásokat elfogad Péterfia-u. 2. sz. bármely időben, telefon 510 szám.

— **Pongyolák, grendin, batiszt, delainból,** valamint mosó pongyolák remek színekben 5 frt. Halmágyinál.

— **Egy jó családból való fiú** ifj. Gyürky Sándor papirkereskedésében tanulól felvétetik.

KÖZGAZDASÁG. Terménytözsde.

Schwarz E debreczeni bisományos távirati jelentése.
Budapest, 1911. július 3.

Készaru 20 olcsóbb.	
1911. októberi buza	11.48 —
1912. máj. buza	11.46 —
1910. májusi rozs	9.27 —
1911. októberi rozs	9.27 —
1910. májusi zab	7.82 —
1911. októberi zab	7.82 —
1911. jul. tengeri	7.43 —
1911. aug. tengeri	6.67 —
1912. áprilisi tengeri	6.67 —
1912. máj. tengeri	6.67 —
1911. áprilisi rozs	6.67 —
1910. augusztusi rapcze	6.67 —

Megnyitá a GLÜCK EDE
ujjonnan berendezett
czipő-, kalap- és uridivat üzlete
a debreczeni első takaréknál új épületében.
Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
Telefon 609.

Pontos zsebórák
Halász Nándor
ujjonnan berendezett arany, ezüst, órszer, óra üzlete
a Debreczeni Első Takaréknál új épületében.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: MAX PEMBERTON.

Fordította: Szebenyei József.

Egy bérelt elsőosztályú szakaszban foglaltak helyet és a vonat hamarosan elindult. Ulusina a jobboldai sarokban volt, a püspök a gépnek háttal foglalt helyet, hogy szembe legyen az „ellenséggel“, míg Rudolf gróf Ulusina mellé telepedett és nagy figyelemmel kezdte szemlélni a leányt. Tíz évvel ezelőtt elhatározta, hogy feleségül veszi, de azóta alig látta tizszer. Csak azt várta, hogy a lány huszonegy éves legyen.

A leány tetszett neki. Csodálatosan szép volt. A bőre fehér, mint a tej, a haja csodálatosan dus és illatos és olyan színe volt, a minőt a férfiak aranyhajnak neveznek. A szemei ragyogóak voltak és az elevevéget, a temperamentumát tükrözték. Az alakja kissé izmos, vonalai lágyan gömbölyűek; a jól fejlett, szép formák tetszettek neki nagyon. Ennek ellenére azon gondolkodott, hogy mindez nem sok vizet zavar. Fontos volt az, hogy a lány leggazdagabb nő volt Auszriában.

Ulusina észrevette, hogy a gróf őt vizsgálgatja és még benne volt annyi az iskoláslányból, hogy egy grimaszszal válaszoljon a vizsgálgatásra. Ránézett a grófra és elkezdte kérdegetni olyan hangon, hogy csodálatot keltett:

— Miért jött ön el a bátyámmal? — kérdezte.

A gróf megsimogatta szakállát, mielőtt válaszolt:

— Hogy üdvözöljem Rebka urnőjét.

— Azelőtt sohase tette ezt... Évekre nem küldhetem el ünt, tehát miért jött.

A gróf, mint aki jó tréfát hallott, nevelt, de az arca azért piros lett, mint a rák.

— Mater Barbara nem szereti a katonákat.

— Nem engedte meg, hogy hozzám jöj-
jijön?

— Azt nem mondom.

Akkor ne is mondjon semmit. Milyen messze van Bécsből a házamig?

— Éppen kétszázhuszonhat mértföld, —
grófnő.

(Folyt. köv.)

Löfkovits Arthur és Társa

30 év óta fennálló óras ékszerész és
ezüstnemű üzlete július 1-től kezdve

PIAC-UTCA 44.

Dr. Ujfalussy házban.

NYILTTÉR.

Pályázati hirdetmény.

A «Kisbirtokosok Hitelszövetkezete» pályázatot hirdet

könyvelői és pénztárosi

állásokra.

Ajánlatok fizetési igény megjelölésével **Dr. Hódy Béla jogtanácsoshoz** (Piacz-utca 77.) intézendők.

A debreczeni izr. szent-egylet (Chevra-Kadisa) előjárósága mély fájdalommal jelenti, hogy az egylet érdemes tagja

Dr. Hütter Károly ur

életének 46-ik évében 1911. évi július hó 2-án jobblétre szenderült.

A megboldogult hült tetemei 1911. évi július hó 4-én délelőtt 10 órakor fognak a Hatvan-utca 16. sz. gyászházból az izr. temetőbe örök nyugalomra kíséretetni, mely kíséret-hez való csatlakozásra az egyleti tagok tisztelettel felkéretnek.

Debreczen, 1911. július hó 3-án.

Az izr. szent-egylet előjárósága.

Donogán és Somossy DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruha vásznak, — Grenadin,
Batist, — Zephir, — Kreton,
Selymek, — Ruhakelmék
óriási raktára!!

Gyertyánliget Máramaros- megye

a legjobb, legegészségesebb, klimatikus erdei hegyi gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.

Összefoglaló szép magas fekvés, por- és szélmentes, ózondús, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emészthető tiszta vasmagvas viz. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógyulások: vérértékesítés, sárgaság, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmak. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. — Idény: május—október. Vasúti állomás: Nagy-Bocskó, Gyertyánliget. — Értékes nyelvi: 1. Olcsó árak és fosztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közelbi vasútállomás és jó kocsikat. Interurban telefon. **A fürdőigazgatóság.**

Tetra ruházat.

Férfi ing, — Férfi alsó nadrág, Fűrdő köpenyek és lepedők.

Gyermek ujjas, nadrág és peluska. Ajánlható kitűnő minőségek.

Donogán és Somossy

üzégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Árlejtési hirdetmény.

A tiszántuli református egyházkerület az általa Debreczenben építendő főgimnázium, mintegy 800.000 koronát kitevő építési munkálatainak biztosítására nyilvános árlejtést hirdet, a következő munkákra, az alábbi feltételek mellett:

I. Csoport:

1. Földmunka.
2. Kőmives munka.
3. Elhelyező munka.
4. Vas munka.
5. Ács munka.
6. Cseremes munka. (Esetleg eternit.)
7. Bádogos munka.
8. Facement és asphalt munka.
9. Vasbeton és Rabitz munka.
10. Telekreendezés és bontás.

II. Csoport:

11. Kőfaragó munka.
12. Asztalos munka.
13. Lakatos munka.
14. Mázoló munka.
15. Úveges munka.
16. Csempeburkolati munka.
17. Padlózó munka.
18. Hézagmentes padló-burkolati munka.
19. Márvány mozaik padló burkolati munka.
20. Keramit burkoló munka.
21. A tornaterem padlóburkolati munkája.
22. Szobafestő munka.
23. Függyöny és faredőny munka.
24. Vízvezeték, légszesz és csatornázási munka.
25. Központi fűtés és szellőzés.
26. Villanyberendezési munka.
27. Ajtószámok és bádogbetűk.
28. Cserépkályha munka.
29. Szobrász munka.

A feltételek a következők:

1. Az árlejtésben részt vehet minden hazai vállalkozó és szakértő iparos, ki üzletének gyakorlására megfelelő hatósági engedéllyel bír.

2. Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

3. A kellő bélyeggel ellátott és a Közszállítási szabályzat 18. §-a értelmében kiállított ajánlatok, a kivánt mellékletekkel együtt, legkésőbb 1911. július hó 31-én (hétfőn) déli 12 óráig a debreceni református főgimnázium igazgatóságához nyújtandók be. Az ajánlat külső borítékára a következő felirat teendő:

„Ajánlat a debreceni református főgimnázium építkezésére”.

4. Távirati uton, vagy elkésve érkezett, vagy szóbeli ajánlatok, valamint kellően fel nem szerelt ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

5. Ajánlattevésre csakis a kiadott nyomtatványok használhatók s ezekben az egyes munkákra ajánlott egységárak minden tételnél számjegyekkel beirandók, a pontosan kiszámított végösszeg pedig úgy számjegyekben, mint betűkkel kiirandó és a vállalkozó részéről aláírandó. A kiadott költségvetések szövegén változtatni, vagy azokhoz megjegyzéseket írni nem szabad.

Ugynevezett átalány összegű ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

6. Az I. csoportban levő 10 (tiz) munkára külön is és összajánlatok is tehetők; a II. csoportban levő munkákra külön-külön lehet vállalkozni, végül mindkét csoportot felölelő összajánlatok is tehetők. A mindkét csoportra — tehát az egész építkezést felölelő — összajánlatot vagy csak az I. csoportra ajánlatot beadó vállalkozók megengedik azt, hogy a munkák bármelyike minden kárpótlás nélkül, ajánlatából kihagyható legyen.

7. Az építetők bizottság tudomására adja a kőmives munkák vállalkozójának, hogy az építkezéshez szükséges összes közönséges falazó téglát ingyen bocsájtja rendelkezésére valamelyik debreceni téglagyárban és vállalat

Kelt Debreczenben, 1911. évi június hó 27-én.

kozó csakis az építkezés helyszínére való szállításáról kell, hogy gondoskodjék. A homlokzat burkoló szárazon sajtolt téglákat a kőmives munkák vállalkozója tartozik beszerezni saját költségén.

8. Az ajánlattevők tartoznak az ajánlati összeg 250.000 koronáig terjedő részének 5 (öt) százalékát, azonfelül részének pedig 2 (kettő) százalékát kitevő bántópenzt az egyházkerület pénztáránál Debreczenben (Kollégium) készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban az ajánlat benyújtása előtt letenni s az erről szóló letéti nyugtát, vagy ennek közjegyzőileg hitelesített másolatát az ajánlatához csatolni.

9. Az ajánlatok 1911. évi július hó 31-én (hétfőn) délután 4 órakor fognak a ref. főiskola épületében felbontatni, amely tárgyalásnál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői, jelen lehetnek.

10. Ama pályázók, kik az ajánlott ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek az ajánlatukban ily képesítéssel bíró, általuk üzletük vezetésével megbízott iparost megnevezni, ennek sajátkezűleg aláírt nyilatkozatát mellékelni és ennek képesítését hivatalosan igazolni.

11. Ha csak lehetséges, már az ajánlatban meg kell nevezni azon hazai iparosok és gyárosok nevét (cégét), foglalkozását és telephelyét, kiknek gyártmányát ajánlattevő szállítani, vagy akiknek igénybevételével munkálatot hazai anyagokból, hazai műszaki és munkaerők útján teljesíteni fogja. Ha ez nem lehetséges, úgy az ajánlattevők kötelezőleg ki kell jelentenie, hogy a szóban levő iparosok, gyárosok nevét (cégét), foglalkozását és telephelyét, vagy a szerződésben fogja megnevezni, vagy ha ezt nem tehetné, akkor az építőbizottságnak a szállítás, vagy munkálat megkezdését megelőzőleg legalább 15 nappal vagy az építőbizottság külön engedélyével legkésőbb annak megkezdésekor 10 (tiz) százalék kötbér terhe mellett befogja jelenteni; de mindenesetre minden anyagnak hazainak kell lennie.

12. Az építetők bizottság fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az árakra, szabadon választhasson, vagy hogy a pályázatot eredménytelennek jelentve ki, új árlejtést hirdessen anélkül, hogy az ajánlattevők az egyházkerület ellen kártérítési igényt támaszthatnának. Végérvényes döntés határideje 60 nap, amely szükség esetén 15 nappal meghosszabbítható, amelynek leteltéig ajánlattevőkre ajánlatuk feltétlenül kötelező.

13. A munkálatok a szerződés aláírása után azonnal még a folyó év őszén megkezdendők és oly erővel folytatandók, hogy az épület 1912. évi június hó 1-én teljesen befedve tető alá jusson és az egész épület legkésőbb 1913. évi május hó 1-ére rendeltetésének teljesen készen, feltétlenül átadható legyen.

14. Az ajánlattevők ajánlatában ki kell jelentenie, hogy az építkezésnél érvényben levő, állami építkezésekre vonatkozó vállalati általános különleges feltételeket, valamint a terveket, helyi viszonyokat és egyéb körülményeket ismeri s a feltételeket magára nézve kötelezőleg elfogadja.

15. A munkákra vonatkozó tervek megtekinthetők Debreczenben a városi mérnöki hivatalban hétköznap d. e. 8—12 óra közt és Budapesten Nagy Károly építésznél, VIII. Baross-utca 82. III. em. 14. szám alatt délelőtt 7—11 óra között. Mindkét helyen megszerezhetők az ajánlattételhez szükséges ajánlati és költségvetési űrlapok, illetőleg az árlejtési hirdetmény és kötelező szövege ikenként 50 (ötven) fillérért. Ezen űrlapok posta útján is kérelmezhetők és utánvétellel küldetnek el.

gr. Degenfeld József

egyházkerületi főgondnok, építetők bizottsági elnök.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki venne nőül 20 éves, csinos, teljesen egyedül álló árva leányt **400.000 kor. vagyonnal**? Csakis komoly ajánlkozók (ha vagyontalanok is) irjanak e címre: **Fides, Berlin 18.**

Fiatal életvidám úri lány, kinek pénze is van feleségül menne 26—35 évesig levő gazdatiszthez, irjanak „Pusztára vágyom” jellegére e lap kiadójába, (közvetítők kimélenek.)

Mindenkinek 12 darab jól sikerült fényképes levelezőlap 3 koronába kerül. 12 darab bélyeg fénykép 50 fillér. Piacz-utca 34. szám alatt. A címet ne tessék össze téveszteni.

Betöltendő.

Tiszteességes takarítónő felvétetik Hatvan-utca 31. udvarban hátul jobbra.

Lakatos segédek és tanulók felvétetnek Baránynál, Piac-u. 66.

Műasztalos tanulók fizetéssel felvétetnek. Kovács Gyula, Darabos-utca 17.

Kereskedelmi, jeles eredménnyel végzett, gép és gyors íráshoz értő fiatal leány irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Irodistanő, gépiró és gyorsíró **azonnali** belépésre felvétetik Török cégnél, Miklós-utca 1.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Adás-vétel.

Házilasszonyok büszkesége egy jól sikerült kávé. Állandóan friss pörkölésű kávé ajánlok, esetleg villanyüzemi kávépörkölő gépen a vevő előtt válogatott kávéfajokból azonnal pörköelve. Deutsch Lajos, Piac-utca 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsa paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Jól jövedelmező vállalat három-négyezer korona befektetéssel, mely egy családnak biztos megélhetést nyújt, családi okok miatt eladó. Cím a kiadóban.

Zsákok, vízmentes és rostáló ponyvák úgy kölcsön, mint megvételre igen olcsón beszerezhetők **Fohn József** zsáküzletében Petőfi-tér, a pályaudvar közelében.

Máramaros-Lonkán a »Kuzii« trónörökösünk vadaskastélya mellett, az országút mentén, 800 méter hosszúságban elhúzódva, »Erdészvölgy« állomással szembe. 18. kat. hold különböző fákból álló fiatal erdő, napon fekvő, kitűnő fényű levegő, nyaralónak s gyümölcsösnek kiválóan alkalmas, szabad kézből eladó. Libermann Mózes Lonka, u. p. Nagybocksó, vagy Dr. Vider Géza m.-szigetű ügyvéd urnál. Telefon szám 77.

Munkások figyelmébe. Legolcsóbban vásárolhat férfi ruhát, cipőt, csizmát, kalapot és ingeket a **Munkás bazárban** Bádogos-utca Nuszbaum Hermann cégnél.

Alig használt gázcillárok jutányosan eladók. Arany János-utca 23.

Boros hordók, használt és új Péterfia-utca 76. kaphatók.

Legolcsóbban lehet butorokat vásárolni Welsz Gyulánál Széchenyi-utca 19. szám, kényelmes havi részletfizetésre is.

Retezár-féle Csapó-utca 68. számú háznál egy hentes üzlethelyiség felszereléssel kiadó. Csillag-utca 104. számú ház eladó. Értekezni lehet Busi-u. 17.

Butorok, jó pedálos czimbalom, régi hegedű, könyvek, dísz tárgyak stb. elköltözés miatt sűrűn eladók, Kossuth-u. 33.

Elhatároztam, hogy kész női ruhákat és blouzokat többé nem tartok, ezért most féláron eladok 200 drb selyem és szövet blouzt, 50 drb lüster, vászon és szövet Costümöket, 50 drb pongyolát. Tisztelettel Farkas G. A. és Társa Piacz-u. 6. Kola-ház.

Makkulatur papiros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utcai lakás augusztus elsőre kiadó.

Belkén-u. 12. sz. háznál, külön bejárati két utcai szoba butorozva, vagy anélkül, irodának is alkalmas, továbbá egy udvari butorozott szoba kertre nyíló ablakkal kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal.

Forgalmas helyen, piacához közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Egy modern utcai emeleti lakás Arany Jánvs-utca 39. sz. alatt kiadó. Értekezhetni Turai Farkasnál.

Különféle.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész Halköz 4. sz.

Welsz Ferenoz épület és mű-butor asztalos **József-kr.-h.-u. 60.** Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Földes Sándor

villamos világítási és erőátviteli vállalatát

Piacz-u. 42. sz. alá

(Gyarmati-palota) helyezte át.

REICHMANN DIVATÁRUHÁZA,

Royal szállodával szemben.

Csodás csipke-blousok: Kor. 2.20, 3.50, 4.50 és feljebb. Japán blousok voile és mosó de-lain Kor. 2.30, 3.40. Japán blousok madeira selyem- és gáz különlegességek. — **Gyermek ruhák**, mosó, kreton, vászon, pike kor. 1.80-tól. Madeira és batiszt **gyermekruha** különlegességek. Fekete cloth-szoknya Kor. 1.96-tól. Madeira és selyem napernyők, férfi-, női- és gyermekharisnya különlegességek. Csipkefüggönyök és ágyetritők,

madeira himzett batiztok 88 fillértől. Szabó kellékek, rövid-, diszárak. Férfi-, női- és gyermek fehérneműek dus választékban. **Piacz-utca 85. sz. Wiener-palota.**

A Bankgyesület részvénytársaság Piacz-utca 72. sz. alatti üzlethelyisége f. évi augusztus hó 1-től ugyancsak Piacz-u. 72. sz. alatti háznak első emeletére helyeztetik át és így a jelenlegi földszinti helyisége f. évi augusztus hó 1-től kezdődőleg egészben, vagy kisebb helyiségekre osztva **bérbbe adandó.**

Értekezhetni a bank helyiségében a hivatalos órák alatt.

Előleges értesítés.

A debreczeni Vas és Rézbutorgyár részvénytársaság Ispotály lapon levő saját gyártelepét legújabb vívmányu gépekkel felszerelt **butormárványiparral bővíti ki** és a Belga, Olasz, Francia és Magyar 1. rendű nyers márvány fajok megérkezése után üzeme helyezi.

Egyben a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja immár általánosan elismert és többszörösen kitüntetett vas és rézbutor gyártmányait, a melyek **mindegyike exögünk czimkéjével van ellátva.**

Beszerezhetők minden nagyobb butor és vaskereskedőnél, ennek hiányában pedig saját telepükön levő raktárukból a legmérsékeltbb gyári áráért.

Kaszás telepen

Fancsovics-utczán a vámospércsi-ut közvetlen közelében

házhelyek

Igen előnyös feltételek mellett eladók. A föld vályogvetésre alkalmas. **Homok a helyszínen ingyen áll a telekvevők rendelkezésére.**

Vevők a **Jelzálog és Hitelbank-nál** (Piacz-u. 30. földszint) jelentkezhettek, hol a telkekre és esetleg az építkezésre **megfelelő kölcsönt is kaphatnak.**

Vendéglől és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárból, szabadalmazott

jégszokrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket. Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékat és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s diszárak nagykereskedése

Debreczen, Piacz-u. 57-ik szám.

Vendéglől és kávéházi felszerelések.

Péterfia-utczai

14. számú ház eladó.

Értekezhetni a **Leszámitoló és Pénzváltó Bank r. t.-nél**, Piac-utca 10. sz.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.